

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült a 1907/2006/EK és a 1272/2008/EK rendelet szerint

1. szakasz: Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1. Termékazonosító: **Citrom illatú légfrissítő aeroszol**

1.2. Azonosított felhasználás: légtérfrissítés, illatosítás – lakossági felhasználásra

Kiszerezés: aeroszol termék

Ellenjavallt felhasználás: fentitől eltérő

1.3. Forgalmazó és a biztonsági adatlap szállítójának adatai: **Well Done St. Moritz Kft.**

H-2900 Komárom, Mártírok út 92.

Telefon: +36 34 340 312, Fax: + 36 34 540 129

Honlap: www.welldone.com

1.4. A biztonsági adatlapért felelős személy elérhetősége: welldone@welldone.eu

1.5. Sürgősségi telefon: Magyarországi Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ): 06 (1) 476-6464; éjjel-nappal hívható száma: 06 (80) 20 11 99

2. szakasz: A veszélyek meghatározása

2.1. Az keverék osztályozása: a vonatkozó uniós szabályozások (67/548/EGK (DSD¹) és 1999/45/EK (DPD²) irányelvek, valamint 1272/2008/EK (CLP³) rendelet szerint **a termék veszélyes keverék.**

2.1.1. Osztályozása a DPD szerint: F⁺; R 12; Fokozottan tűzveszélyes

2.1.2. Osztályozása a CLP szerint: Flam. Aerosol 1, H222 és H229

2.2. Címkézési elemek: piktogram: GHS02

A keverék veszélyeire/kockázataira figyelmeztető H-mondatok:

H222 Rendkívül tűzveszélyes aeroszol

H229 Az edényben túlnyomás uralkodik: hő hatására megrepedhet.

VESZÉLY

Óvintézkedésre vonatkozó P-mondatok:

P102 Gyermekektől elzárva tartandó.

P210 Hőtől, forró felületektől, szikrától, nyílt lángtól és más gyújtóforrástól távol tartandó. Tilos a dohányzás.

P211 Tilos nyílt lángra vagy más gyújtóforrásra permetezni.

P251 Ne lyukassza ki vagy égesse el, még használat után sem.

P305+P351+P338 SZEMBE KERÜLÉS ESETÉN: Óvatos öblítés vízzel több percen keresztül. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.

P410+P412 Napfénytől védendő. Nem érheti 50°C/122°F hőmérsékletet meghaladó hő.

Összetevők: propán-bután hajtógáz, PARFUM (CITRAL, CITRONELLAL).

Használat előtt felrázandó! A palackot függőleges helyzetben tartva, szórófejjel felfelé permetezze szét a légfrissítőt. A készülék utántöltése tilos!

2.3. Egyéb veszélyek

Fizikai-kémiai veszély: aeroszol termék, fokozottan tűzveszélyes hajtógázokat tartalmaz; nyílt láng, hőforrás, szikraforrás közelében ne használjuk.

Egészségkárosító veszély: szenzibilizáló anyagot (illatanyag-kompozíciót) tartalmaz, túlérzékeny személyeknél allergiás reakciót válthat ki.

Környezetkárosító veszély: rendeltetésszerű felhasználás esetén nincs környezetkárosító hatás.

¹ Dangerous Substance Directive: 67/548/EGK irányelv és módosításai

² Dangerous Product Directive, 1999/45/EK irányelv és módosításai

³ Classification, Labelling and Packaging, 1272/2008/EK rendelet és módosításai

3. szakasz: Összetétel vagy összetevőkre vonatkozó adatok

Veszélyes összetevők	Koncentráció	DSD ⁴ : Veszélyjel, R-mondat CLP ⁵ : Osztály, kategória kód, H-mondat
Propán-bután gázok, (hajtógáz) cseppfolyósított, kéntelenített ⁶ CAS-szám: 68476-86-8 EK-szám: 270-705-8 Index-szám: 649-203-00-1	45 – 50%	DSD: F ⁺ , R 12 CLP: Press. Gas/Flam. Gas 1, H220 Megjegyzés: U ⁷
CITRUS - illatkompozíció (keverék)	0,9 – 1,1%	DSD: Xi, R 43 CLP: Skin Sens. 1, H317
Nátrium-nitrit CAS-szám: 7632-00-0 EK-szám: 231-555-9 Index-szám: 007-010-00-4	0,1 – 0,2%	DSD: O, R 8; T, R 25; N, R 50 CLP: Ox. Sol. 3, H272; Acute Tox. 3*, H301; Aquatic Acute 1, H400

* a besorolás a CLP-rendelet (1272/2008/EK) VI. mellékletének 1.2.1.1. szakaszában meghatározott ún. minimum besorolással történt; a jövőben rendelkezésre állhatnak adatok vagy egyéb információk annak jelzésére, hogy helyénvaló a súlyosabb kategóriába történő újbóli besorolás.

A termék egyéb összetevői nem tekinthetők a hatályos jogszabályok szerint veszélyes anyagnak, illetve koncentrációjuk a készítményben nem éri el azt a mértéket, amely fölött jelenlétüket a veszélyesség szerinti besorolásnál fel kell tüntetni, illetve figyelembe kell venni.

A fenti veszélyjelek és R- és H-mondatok a tiszta komponensekre vonatkoznak, a termék veszélyesség szerinti besorolását a 2. szakasz adja meg. Az R- és H-mondatok teljes szövegét lásd a 16. szakaszban.

4. szakasz: Elsősegély-nyújtási intézkedések

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

Általános tudnivalók: A sérültet azonnal távolítsuk el a veszély forrásától. Öntudatlan vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni vagy annál hányást kiváltani nem szabad! Az elsősegélynyújtás szakszerűsége és gyorsasága nagyban csökkentheti a tünetek kialakulását és súlyosságát.

Belélegezve: nagy mennyiségek közvetlen belégzésekor a sérültet friss levegőre kell vinni. Mossuk ki a száját és az orrot vízzel. Panasz fellépte, állandósulása esetén forduljunk orvoshoz.

Bőrrel érintkezve: az érintett bőrfelületet azonnal mossuk le tiszta, folyó vízzel. Ne permetezzük a terméket a bőrre, sérült, illetve irritált bőrfelülettel történő érintkezése kerülendő!

Szembejutás esetén: mossa bő langyos, folyóvízzel a szemhéjak széthúzása és a szemgolyó mozgatása közben legalább 15 percen keresztül, azonnal forduljon orvoshoz.

Lenyelés esetén: a szájüreget öblítsük ki vízzel. Panasz fellépte esetén forduljunk orvoshoz!

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások: túlérzékeny személyeket szenzibilizálhatja; allergiás reakciót válthat ki.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése

Amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hívjunk orvost és mutassuk meg a termék címkéjét, ill. biztonsági adatlapját.

Megjegyzés az orvos számára: kezeljen a tüneteknek megfelelően.

⁴ DSD: A 67/548/EGK irányelv és módosításainak megfelelően

⁵ CLP: Classification, Labelling, Packaging: 1272/2008/EK rendelet és módosításai

⁶ Propán, bután, izobután, stb. gázkeverék; szénhidrogén-elegy, amelyet úgy állítanak elő, hogy cseppfolyósított kőolaj gáz elegyet kéntelenítő eljárásnak vetnek alá a merkaptánok eltávolítása vagy a savas szennyeződések eltávolítása céljából. Szénhidrogénekből áll, melyek szénatomszáma főleg a C₃-C₇ tartományban van.

Forrásponttartomány: kb. -40°C – +80°C. A karcinogénként vagy mutagénként való osztályozást nem kell alkalmazni, ha kimutatható, hogy az anyag 0,1%-nál kevesebb 1,3-butadiént tartalmaz.

⁷ Forgalmahozatalkor „a nyomás alatt álló gázok”- csoportjainak egyikébe sorolandó, kiserelése alapján.

5. szakasz: Tűzvédelmi intézkedések

A termék tűzveszélyes, tűz hatására a termékben lévő tűzveszélyes vivógázok a levegővel robbanóképes elegyet képezhetnek.

Robbanási határok a levegőben: propán: alsó: 2,1 térfogat%, felső: 9,5 térfogat%
bután: alsó: 1,8 térfogat%, felső: 8,4 térfogat%

5.1. Megfelelő oltóanyag: oltópor, oltóhab, homok, vízpermet, vízköd, vízszugár.

5.2. Egyéb információk/különleges veszély: védőfelszereléssel nem rendelkező személyeket távolítsuk el. Az aeroszolos palackokat tűz esetén célszerű vízpermettel hűteni. A készítmény gőzei a levegővel robbanékony elegyet képeznek. Ha a palackok 50°C-nál nagyobb hőmérsékletnek van kitéve, akkor deformálódhatnak és felrobbanhatnak.

5.3. A tűz esetén használatos védőeszközök: megfelelő védőruha és a környezet levegőjétől független légzőkészülék szükséges.

6. szakasz: Intézkedések véletlenszerű expozíciónál

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások

Mentesítéskor egyéni védőfelszerelés szükséges, lásd a 8. szakaszt.

Ne dohányozzunk, távolítsunk el minden hő-, gyújtó- és szikraforrást, nyílt lángot. Intenzív légcserét kell biztosítani; jól ki kell szellőztetni. Kerüljük el a termék szembejutását és bőrre kerülését. Legyünk figyelemmel a csúszásveszélyre is.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések

Meg kell akadályozni a termék csatornába, felszíni vizekbe, vízfolyásokba jutását.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei és anyagai

A termék kiszorítása és mennyisége (300 ml-es aeroszol palack) következtében nagy mennyiségű kiömlés nem valószínűsíthető. Nagy mennyiségű kiszivárgása esetén a kiömlött terméket inert, nem gyúlékony folyadékfelszívó anyaggal (vermikulit, száraz homok, föld) fel kell itatni, megfelelő tárolóedénybe helyezni. Kerüljük el a szűk, zárt tereket a robbanásveszély kockázata miatt.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra: lásd még a 7., 8. és 13. szakaszokat.

7. szakasz: Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések

Kövessük a használati utasítást! Jól szellőző helyen dolgozzunk a termékkel! A készülékben túlnyomás uralkodik. Kerüljük el a termék szembejutását, bőrre, ruházatra kerülését. A terméket nyílt láng, szikraforrás közelében vagy más tűzkeltő anyagok jelenlétében tilos használni!

Tilos a dohányozás! Felnyitni, ütögetni, felszúrni, 50°C feletti hőmérsékletnek, napfénynek, sugárzó hő hatásának kiténi, tűzbe dobni még üres állapotban is tilos!

Tilos nyílt lángra vagy bármilyen izzó anyagra permetezni.

Gyermekek ne férhessenek a készítményhez!

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt

A palackokat tűzbiztos, jól szellőző, hűvös, száraz, napfénytől védett helyen, szikra- és hőforrástól, nyílt lángtól távol, erős savaktól, erős oxidálószerektől, élelmiszerektől, italoktól, takarmányoktól elkülönítve kell tárolni. Óvjuk a közvetlen napfénytől és egyéb hőhatástól. Tilos a dohányzás!

A készítmény gyermekek kezébe nem kerülhet.

A palackot kiszúrni, elégetni és 50°C-nál magasabb hőmérsékleten tárolni nem szabad.

Szakosított tárolás esetén minőségét két évig megőrzi.

7.3. Meghatározott végfelhasználás: Légfrissítő, illatosító.

A felhasználók olvassák el a termék címkéjén található használati útmutatót, és a biztonságos kezelésre, felhasználásra vonatkozó előírásokat.

8. szakasz: Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem

8.1. Ellenőrzési paraméterek/foglalkozási expozíciós határértékek:

TWA⁸ (alifás szénhidrogének, 1 – 4 szénatomszámú): 1000 ppm (ACGIH 2005)

MAK⁹ (alifás szénhidrogének, 1 – 4 szénatomszámú): 1000 ppm, 1800 mg/m³

n-bután: ÁK¹⁰: 2350 mg/m³; CK¹¹: 9400 mg/m³ — 25/2000. (IX.30.) EüM-SzCsM

8.2. Az expozíció ellenőrzése

Műszaki intézkedések: nem szükséges.

Higiéniai intézkedések:

- Használata közben étkezni, inni és DOHÁNYOZNI NEM SZABAD!

Személyi védőfelszerelések:

- Légutak védelme: nem szükséges.
- Kézvédelem: nem szükséges. Védőkesztyű használata ajánlott, amennyiben a bőrrel való érintkezés veszélye fennáll, pl. mentesítéskor.
- Szemvédelem: szorosan záró védőszemüveg vagy arcvédő használata ajánlott, ha szembefröccsenés veszélye fennállna, pl. mentesítés esetén.

9. szakasz: Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információk

Töltet halmazállapota: folyékony, vizes oldatban oldott hajtógáz

Kiszereles: aeroszol termék (töltet, palack, szelep, kupak, hajtógáz)

Nettó tartalom: 300 cm³

Gyúlékonyság: tűzveszélyes

Szag: termékre jellemző, citromillat

9.2. Egyéb információk

Sűrűség: 1,01 – 1,03 g/ml (töltet)

Gyúlékonyság: tűzveszélyes

10. szakasz: Stabilitás és reakciókészség

10.1. Reakciókészség: az aeroszol töltete tűzveszélyes, összetevői a levegővel robbanóképes elegyet képezhetnek.

10.2. Kémiai stabilitás: közönséges körülmények (szokásos hőmérséklet- és nyomásviszonyok, valamint a 7. szakasz alatt előírt tárolási körülmények) között a termék stabil.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége: melegítés hatására az aeroszolos palack szétrepedhet, felrobbanhat.

10.4. Kerülendő körülmények: melegítés, hevítés, nyílt láng, tűző napfény, szikra- és gyújtóforrás.

10.5. Nem összeférhető anyagok: erős lúgok, erős savak, oxidáló anyagok. Gyúlékony, éghető anyagok. Oxidáló anyagok a palack korrózióját okozhatják.

10.6. Veszélyes bomlástermékek: a termék rendeltetésszerű alkalmazása esetén nincs; tűz esetén az égés során szén-monoxid és szén-dioxid keletkezik.

⁸ TWA: **T**ime **W**eighted **A**verage, 8 órás munkavégzésre vonatkozó átlagos koncentráció, mellyel történő expozíció megengedhető.

⁹ MAK: **M**aximale **A**rbeitsplatz **K**onzentration, a legmagasabb megengedhető munkahelyi koncentráció, (német határérték)

¹⁰ ÁK: Megengedett átlagos koncentráció: az anyagnak a munkahely levegőjében egy műszakra megengedett átlagkoncentrációja, amely a dolgozó egészségére nem fejt ki káros hatást.

¹¹ CK: Megengedett csúskoncentráció, rövid ideig megengedhető legnagyobb levegőszennyezettség egy műszakon belül.

11. szakasz: Toxikológiai adatok

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ: célzott toxikológiai vizsgálatok nem történtek. Humán-egészségügyi megítélése kizárólag az összetétel, az egyes komponensekre vonatkozó toxikológiai adatok, azaz a 3. szakaszban megadott koncentrációk, veszélyességi osztályok, továbbá a 1272/2008/EK rendelet koncentrációhatárookra vonatkozó előírásai szerint történt.

11.2. A termékkel történő expozíció hatásai:

Belégzés: a permet nagy koncentrációban történő belégzése az orr- és a felső légutak irritációját okozhatja. Az aeroszol permetének/gőzeinek hosszantartó és nagy koncentrációban történő belégzése esetén fejfájás, fáradtság, szédülés és hányinger léphet fel, károsíthatja a légző rendszert.

Lenyelés: a termék kiszemelése következtében valószínűtlen expozíció, a töltet lenyelése, diszkomfort érzést, hányinger, fejfájást okozhat.

Bőr: szenzibilizáló anyagot (illatanyag-kombináció) tartalmaz, túlérzékeny személyeknél allergiás reakciót válthat ki. Tartós és többszöri érintkezés esetén bőrpirosodás, irritáció léphet fel.

Szem: szembejutva irritálható.

12. szakasz: Ökológiai információk

12.1. Az ökotoxikológiai hatásokra vonatkozó információ: a termék összetétele, kiszemelése alapján nem tekinthető a környezetre veszélyes, jelentős kockázatot képviselő terméknek.

A terméket és maradványait a közcsatornába, élővizetekbe, talajba juttatni nem szabad. Ha nagy mennyiségek víztestekbe, csatornába kerülnek, akkor az illetékes hatóságokat értesíteni kell. Kövessünk el mindent a vízi élővilág megóvásáért!

12.2 – 12.4. Vízi szervezetekre vonatkozó toxicitási adatok, stabilitás, lebonthatóság bioakkumuláció, a talajban történő mobilitás: nem állnak rendelkezésre.

12.5. PBT, vPvB értékelés: a termék nem tartalmaz PBT, illetve vPvB anyagot 0,1%-nál nagyobb mennyiségben.

13. szakasz: Ártalmatlanítási szempontok

A helyi előírásoknak megfelelően történjen a megsemmisítés. A termék maradványainak és hulladékainak kezelésére a 98/2001. (VI.15.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók.

A termék hulladékának besorolása a 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet alapján:

Hulladékkulcs/EWC-kód: 16 05 04* – nyomásálló tartályokban tárolt, veszélyes anyagokat tartalmazó gázok – veszélyes hulladék

14. szakasz: Szállításra vonatkozó információk

A termék a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint (ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO) **veszélyes áru**.

UN-szám: 1950

Az áru helyes megnevezése: AEROSZOLOK, GYÚLÉKONY

ADR/RID: Osztály: 2, Kód: 5F

Bárca: 2.1; Alagút-korlátozási kód: 2 (D)

Korlátozott mennyiség: 1 liter

IMDG: Osztály: 2.1, EMS: F-D, S-U, Tengerszennyező: NEM

15. szakasz: Szabályozással kapcsolatos információk

15.1. A keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok

Vonatkozó közösségi joganyagok

REACH rendelet (1907/2006/EK) és módosításai

CLP-rendelet (1272/2008/EK) és módosításai

A BIZOTTSÁG 2013/10/EU IRÁNYELVE (2013. március 19.) az aeroszoldagolókra vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 75/324/EGK tanácsi irányelv címkézési rendelkezéseinek az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról szóló 1272/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelethez való hozzáigazítása céljából történő módosításáról

Vonatkozó nemzeti joganyagok

Kémiai biztonság:	2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és módosításai; a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai; a 25/2000. (IX.30.) EüM–SZCSM együttes rendelet és módosításai
Munkavédelem:	a 2007. évi CLXI. törvénnyel, a 2004. évi XI. törvénnyel és az 1997. évi CII. törvénnyel módosított 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről
Hulladék:	a 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékokról, valamint 98/2001. (VI.15.) és a 442/2012. (XII. 29.) Kormányrendeletek és a 72/2013. (VIII.27.) VM rendelet
Tűzvédelem:	az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; a 28/2011. (IX.9.) BM rendelet
Egyéb:	1/2010. (I.8.) NFGM rendelet az aeroszol termékek és aeroszol csomagolásának követelményeiről

16. szakasz: Egyéb információk

Az adatlap a termék szállított állapotára vonatkozik.

A biztonsági adatlap csak a biztonsági követelmények szempontjából jellemzi a terméket, és nem arra szolgál, hogy annak bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt.

A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak, és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak ismerjük, illetve hisszük.

A felhasználó saját felelősségére dönt az említett információk alkalmazásáról és a termék felhasználásáról. Az adatlap nem jelenti bármilyen jogi kötelezettség vagy felelősség vállalását a bármilyen körülmények között történő használatból, illetve helytelen használatból adódó következményekért.

16.1. A 2. és a 3. szakaszban feltüntetett R- és H-mondatok teljes szövege, rövidítések magyarázata:

R 8	Éghető anyaggal érintkezve tüzet okozhat
R 12	Fokozottan tűzveszélyes
R 25	Lenyelve mérgező (toxikus)
R 43	Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)
R 50	Nagyon mérgező a vízi szervezetekre
H220	Rendkívül tűzveszélyes gáz.
H272	Fokozhatja a tűz intenzitását, oxidáló hatású.
H301	Lenyelve mérgező.
H317	Allergiás bőrreakciót válthat ki.
H400	Nagyon mérgező a vízi élővilágra.

Veszélyességi osztályok rövidítései (a rövidítések utáni számok az osztályon belüli kategóriát jelentik, a nagyobb számok kisebb veszélyt jelentenek):

Press Gas: nyomás alatt lévő gáz; Flam. Gas: tűzveszélyes gáz; Flam. Aerosol: tűzveszélyes aeroszol; Ox. Sol.: oxidáló szilárd anyagok; Acute Tox.: akut toxicitás; Skin Sens.: bőr szenzibilizáció; Aquatic Acute: a vízi környezetre akut veszélyt jelent.

F⁺: Fokozottan tűzveszélyes, Xi: Irritatív; T: Mérgező, N: Környezeti veszély, O: Égést tápláló oxidáló

16.2. Adatlaptörténet: jelen adatlap (2.0 verzió) a 2011. május 29-én készült magyar nyelvű adatlap felújítása; 2014. október 15-én készült a CLP előírásainak megfelelően.